

Р. І. Міщенко,
аспірант, Національна академія державного управління при Президенті України, м. Київ

КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ В СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

R. Mishchenko,
PhD student, The National Academy of Public Administration, the President of Ukraine, Kyiv

THE CONTROL OF PUBLIC AUTHORITIES IN PUBLIC PROCUREMENT

У статті проведено аналіз повноважень та діяльності державних органів влади, що здійснюють контроль у сфері державних закупівель, які є механізмом забезпечення ефективного використання бюджетних коштів.

This paper analyzes the powers and activities of public authorities that monitor public procurement, which is a mechanism for ensuring efficient use of public funds.

Ключові слова: державні закупівлі, контроль, повноваження, органи влади, бюджетні кошти.
Key words: procurement, control, power, authority, budget.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Відповідно до законодавства України держава повинна забезпечувати належне функціонування бюджетних установ. Запорукою сталого розвитку державних установ є їх достатнє фінансування. Однак нинішній етап розвитку економіки з негативним впливом на неї суспільних та фінансових чинників вимагає створення та забезпечення діяльності органів влади, що контролюють цільове використання бюджетних коштів, для попередження та мінімізації корупційних явищ.

Актуальність контролю в сфері державних закупівель полягають в тому, що вони виступають впливовим фактором в сфері регулювання економіки держави та забезпечення здорового конкурентоспроможного середовища в країні. Сучасний фінансовий стан України змушує значно скорочувати видатки, а це в свою чергу може призвести до погіршення функціонування бюджетних установ. Їм просто не буде вистачати коштів для виконання поставлених перед ними завдань. Такий стан речей сам вказує на необхідність посилення державного контролю в сфері цільового використання коштів. Законодавчо необхідно виділити в нормативно-правових актах, які саме державні органи влади здійснюють контроль за сферою державних закупівель, їх повноваження і обов'яз-

ки, виключити з повноважень контролюючих органів влади дублюючі функції, а в подальшому визначити інструменти і механізми здійснення зазначеного контролю.

Для попередження негативних наслідків нецільового використання бюджетних коштів, необхідно розробити та затвердити чіткі, та прозорі правила "гри" хоча б у формі методичних рекомендацій, щодо попередження та усунення типових порушень в сфері державних закупівель.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

У сучасній теорії державного управління є напрацьовані матеріали присвячені контролю державних органів в сфері державних закупівель в першу чергу дане питання аналізували такі провідні вчені: В. Авер'янов, П. Андреев, В. Бровкін, О.Коротич, Л. Кириченко, О. Кальман, Т. Корнякова, В.Малиновський, Н.Нижник, Р. Рудницька, В. Семенюк, В. Симоненко, Ю. Туркова.

Незважаючи на досить велику кількість публікацій, а також враховуючи останні зміни, що відбулися в законодавстві з даної проблематики, питання контролю у сфері державних закупівель потребують додаткового розгляду.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Провести аналіз повноважень та діяльності державних органів влади, що здійснюють контроль у сфері державних закупівель, визначити недоліки в законодавчих актах, що регламентують їх функції.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Визначення поняття "державного контролю" міститься в Законі України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" від 05.04.2007 № 877-V, державний нагляд (контроль) — це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених цим законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, прийнятого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища. В зазначеному нормативі говориться і про заходи державного нагляду (контролю), що передбачають планові та позапланові заходи, які здійснюються шляхом проведення перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та інших дій [1].

Питанню державного регулювання та контролю у сфері державних закупівель присвячено II Розділ Закону України "Про здійснення державних закупівель" від 01.06.2010 № 2289-VI (далі — Закон), а саме, державне регулювання та контроль у сфері закупівель здійснюють уповноважений орган (на даний час це Мінекономрозвитку України) та інші органи відповідно до їх компетенції. Компетенція, як правило, прописується в положеннях про державні органи, і законодавець залишив за собою право в будь-який момент розширити коло державних органів, що можуть здійснювати контроль у сфері державних закупівель [2].

Таким чином, контроль державних органів у сфері державних закупівель здійснюється законодавчо визначеними державними органами у межах наданих їм компетенції шляхом проведення перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та інших дій не заборонених законодавством.

Контроль здійснюється контролюючими органами як планово, так і позапланово, і може проводитися шляхом запиту та отримання від розпорядника державних коштів, необхідних документів (оригіналів або належним чином завірених копій) щодо закупівель товарів, робіт і послуг та їх розгляду й аналізу або шляхом виїзних перевірок (ревізій), які проводяться безпосередньо за місцезнаходженням розпорядника державних коштів [3, с. 345—403].

Однією з підстав для проведення позапланових виїзних перевірок даної форми фінансового контролю є надходження від правоохоронних органів звернень, що містять відомості, які вказують на допущені розпорядником державних коштів порушення вимог законодавства у сфері державних закупівель.

Щодо видів перевірок державних закупівель. Планова перевірка державних закупівель, виїзна чи невиїзна

на перевірка державних закупівель, яка передбачена в плані контрольно-ревізійної роботи органу Держфінінспекції, складання та затвердження якого здійснюється відповідно до вимог Порядку планування контрольно-ревізійної роботи органами державної контрольно-ревізійної служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2001 N 955.

Позапланова перевірка державних закупівель — виїзна чи невиїзна перевірка державних закупівель, яка не передбачена в плані контрольно-ревізійної роботи органу Держфінінспекції [4].

Невиїзна перевірка державних закупівель — перевірка державних закупівель, що здійснюється шляхом запиту та отримання від об'єкта контролю необхідних документів, їх розгляду й аналізу. Невиїзна перевірка державних закупівель призначається у разі, коли необхідний документальний аналіз питань, що перевіряються [4].

Виїзна перевірка державних закупівель — перевірка державних закупівель на об'єкті контролю, яка проводиться за його місцезнаходженням чи за місцем розташування об'єкта його права власності. Виїзна перевірка державних закупівель призначається у випадку, коли виникає потреба у фактичному та документальному аналізі питань, що перевіряються, а також якщо об'єкт контролю не надав достатніх пояснень та документальних підтверджень на письмовий запит органу Держфінінспекції протягом трьох робочих днів з дня отримання запиту [4].

Під час проведення перевірок державних закупівель проводиться фактичний та документальний аналіз питань, що перевіряються. Фактичний аналіз здійснюється під час проведення виїзної перевірки державних закупівель шляхом:

— безпосереднього контролю відповідності проведення процедури державної закупівлі положенням чинного законодавства у сфері державних закупівель на об'єкті контролю;

— інвентаризації, обстеження та контрольного обміру закуплених (отриманих) об'єктом контролю товарно-матеріальних цінностей, робіт, послуг та інших дій відповідно до повноважень органу Держфінінспекції, при цьому об'єктом контролю забезпечується доступ на склади, у сховища, виробничі та інші приміщення, що належать об'єкту контролю [4].

Документальний аналіз здійснюється шляхом запиту документів та під час виїзних перевірок державних закупівель. При проведенні цього аналізу перевіряється відповідність документів об'єкта контролю вимогам законодавства [4].

Про результати перевірки, якою виявлено порушення законів та інших нормативно-правових актів, інформуються органи управління об'єкта контролю та за необхідності відповідні органи державної влади та органи місцевого самоврядування [4].

Законом чітко виписані повноваження, щодо контролю в сфері державних закупівель, лише Державної казначейської служби України, яка в свою чергу є центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів.

Відповідно до частин другої та третьої статті 7 Закону Мінекономрозвитку України є Уповноваженим

органом у сфері державних закупівель, що здійснює регулювання та координацію у сфері закупівель у межах повноважень, визначених Законом [2].

Основні функції Мінекономрозвитку України визначено статтею 8 Закону [2].

Також відповідно до частини п'ятої статті 7 Закону контроль у сфері державних закупівель у межах своїх повноважень, визначених Конституцією та законами України, здійснюється Рахунковою палатою, Антимонопольним комітетом України, Головним контрольно-ревізійним управлінням України та Державним комітетом статистики України [2].

Таке положення Закону суперечить Конституції України та Закону України "Про центральні органи виконавчої влади". Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України [5].

З огляду на зазначене та ураховуючи частину другу статті 19 Конституції України, Мінекономрозвитку України не має правових підстав для здійснення контрольних заходів, у тому числі перевірок в сфері державних закупівель, у зв'язку з невизначеністю в Законі цих функцій Мінекономрозвитку України.

Відповідно до статей 1 та 7 Закону Антимонопольний комітет України є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель та до повноважень якого у сфері формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції, нормативного і методичного забезпечення діяльності Антимонопольного комітету України та застосування законодавства про захист економічної конкуренції віднесено, зокрема, надання рекомендаційних роз'яснень з питань застосування законодавства про захист економічної конкуренції [2].

Одним з основних завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення контролю щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері державних закупівель (пункт 5 статті 3 Закону України "Про Антимонопольний комітет України").

Пункт 3 частини 1 статті 7 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" надає Антимонопольному комітету України право розглядати справи про адміністративні правопорушення, приймати постанови та перевіряти їх законність та обґрунтованість [6].

Розглянемо функцію контролю інших державних органів влади.

Мінекономрозвитку України:

- формує та реалізовує державну політику у сфері державних закупівель, зокрема розробляє та затверджує відповідні нормативно-правові акти;

- здійснює проведення моніторингу та аналізу системи державних закупівель;

- надає роз'яснення щодо застосування законодавства у сфері державних закупівель;

- здійснює в установленому порядку погодження застосування процедури закупівлі в одного учасника;

- погоджує навчальні програми з підготовки спеціалістів у сфері закупівель та підвищення їх кваліфікації;

- забезпечує видання безоплатного державного офіційного друкованого видання з питань державних закупівель, безоплатного міжнародного інформаційного видання з питань державних закупівель та функціонування безоплатного веб-порталу уповноваженого органу з питань закупівель;

- формує державне замовлення на постачання продукції для державних потреб і координує роботу державних замовників щодо його розміщення та виконання [7, с. 149—151].

Органи Держфінінспекції України перевіряють:

- наявність та відповідність укладеного договору про закупівлю звіту про результати проведення процедури закупівлі та річному плану закупівель, правильність їх оформлення відповідно до законодавства;

- наявність оголошення про проведення процедури закупівлі, повідомлення про акцепт пропозиції конкурсних торгів (цінової пропозиції, пропозиції за результатами застосування процедури закупівлі в одного учасника);

- відомості про рамкову угоду, за якою укладено договір про закупівлю (у разі проведення закупівлі за рамковими угодами);

- оголошення про результати процедури закупівлі, що були опубліковані в державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель та відповідних міжнародних виданнях;

- дотримання замовником встановлених законодавством вимог до форми документа та правильності його заповнення відповідно до затверджених інструкцій стосовно заповнення таких форм (за їх наявності) або розміщені на веб-порталі Уповноваженого органу та на веб-сайті оператора електронного майданчика (у разі застосування процедури електронного реверсивного аукциону) [4].

Вживає заходи з недопущення здійснення платежів з рахунку замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю у випадках:

- відсутності необхідних документів, передбачених законодавством, або їх невідповідності встановленим законодавством вимогам щодо оформлення;

- відміни процедури закупівлі;

- набрання законної сили рішенням суду про визнання результатів процедури закупівлі недійсними;

- на період призупинення процедури закупівлі;

- наявності відповідного рішення органу оскарження відповідно до статті 18 Закону;

- у разі виявлення порушень вимог законодавства у сфері закупівель повідомляє про такі випадки Уповноважений орган та орган оскарження [8, с. 15—18].

Рахунковій палаті України надано право:

- перевіряти в органах і на об'єктах, в яких їй надано право проводити перевірки, грошові документи, бухгалтерські книги, звіти, плани, кошториси витрат та іншу документацію щодо фінансово-господарської діяльності;

— здійснювати перевірку касових операцій з готівкою та цінними паперами, матеріальних цінностей, їх обліку, зберігання і витрачання;

— отримувати від керівників установ та організацій, що перевіряються, всю необхідну документацію та іншу інформацію про фінансово-господарську діяльність;

— отримувати від Національного банку України, уповноважених банків та інших кредитних установ необхідні відомості про здійснювані ними операції та стан рахунків установ та організацій, що перевіряються, від інших підприємств і організацій — довідки, копії документів по операціях і рахунках цих підприємств та організацій;

— організовувати і проводити оперативний контроль за використанням коштів Державного бюджету України за звітний період [9].

Антимонопольний комітет України має право:

— розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити відповідне розслідування;

— перевіряти суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції;

— вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом;

— у випадках та порядку, передбачених законом, проводити огляд службових приміщень та транспортних засобів суб'єктів господарювання — юридичних осіб, вилучати або накладати арешт на предмети, документи чи інші носії інформації, які можуть бути доказами або джерелом доказів у справі незалежно від їх місцезнаходження;

— призначати експертизу та експерта з числа осіб, які можуть залучати працівників органів внутрішніх справ, митних та інших правоохоронних органів для забезпечення проведення розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема в разі проведення розслідування;

— залучати до проведення перевірок спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій за погодженням з їх керівниками, депутатів місцевих рад за їх згодою;

— надавати обов'язкові для розгляду рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням щодо припинення дій або бездіяльності, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють [6].

Державна служба статистики України:

— веде облік, оперує цифрами [10].

На даний час Верховною Радою України пропонується внести зміни до Закону в частині щодо підприємств

державного та комунального секторів економіки. На думку багатьох аналітиків, не враховуються європейські стандарти, не відповідають міжнародним зобов'язанням України стосовно адаптації її законодавства до законодавства ЄС, а тому не мають бути підтримані депутатською більшістю голосів. Як приклад можна навести пропозиції внесення змін до пункту 19 частини 1 статті 8 Закону, передбачивши до основних функцій Уповноваженого органу, зокрема, віднести розроблення та затвердження примірного (зараз — типового) договору про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти. Вищезазначені зміни до Закону не узгоджуються із частиною 2 статті 179 Господарського кодексу України, згідно якої Кабінет Міністрів України, уповноважені Президентом України міністерства, інші центральні органи виконавчої влади можуть рекомендувати суб'єктам господарювання орієнтовні умови господарських договорів (примірні договори), а у визначених законом випадках — затверджувати типові договори. Дані пропозиції не були підтримані Президентом України, аргументація полягала в тому, що необхідно передбачити в Законі норми, які б забезпечували імплементацію Україною до положень європейського законодавства.

Перераховані державні органи, що здійснюють контроль у сфері державних закупівель, як вже зазначалося, не є вичерпними, і у той же час, потребують певної систематизації. Законодавцю за доцільне було б відокремити функції органів які здійснюють державний нагляд, від органів які здійснюють державний контроль, а також тих, що здійснюють координацію у цій сфері [11, с. 21].

Також, необхідно доповнити Закон переліком органів державної влади, які належать до правоохоронних та здійснюють контроль у сфері державних закупівель. До таких органів можна віднести: Державну податкову службу України, Міністерство внутрішніх справ України, Службу безпеки України, Генеральну прокуратуру України.

Виходячи з вище викладеного перераховані державні органи можна поділити на:

1) координуючі органи — Мінекономрозвитку України, Антимонопольний комітет України.

2) наглядово-контролюючі органи — Рахункова палата України; Державна фінансова інспекція України; Державне казначейство України; Державна служба статистики України [12].

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК

1. Державний нагляд (контроль) у сфері закупівлі у межах своїх повноважень здійснюється Мінекономрозвитком України, Антимонопольним комітетом України, Рахунковою палатою України, Державною фінансовою інспекцією України, Державним казначейством України, Державною службою статистики України та правоохоронними органами в межах компетенції, визначеної Конституцією України, та відповідними законами.

2. Запропоновано систематизувати та відокремити функції органів, які здійснюють державний нагляд, від органів, які здійснюють державний контроль, а також тих, що здійснюють координацію у цій сфері.

3. Внести відповідні зміни до Закону, щодо віднесення до контролюючих органів у сфері закупівель та визначення повноважень правоохоронних органів України (Державна податкова служба України, Міністерство внутрішніх справ України, Служба безпеки України, Генеральна прокуратура України).

4. Виділити дві основні групи державних органів, що здійснюють контроль у сфері державних закупівель, а саме на координуючі та наглядово-контролюючі органи.

Література:

1. Закон Верховної Ради України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" від 05.04.2007р. № 877-V (із змінами), [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/877-16>

2. Закон Верховної Ради України "Про здійснення державних закупівель" від 01.06.2010р. № 2289-VI (із змінами), [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2289-17>

3. Александров В.Т., Ворона О.І., Германчук П.К., Назарчук О.І., Петрашко П.Г., Рубльова С.М., Стефанік І.Б., Сушко Н.І., Чечуліна О.О. Планування, облік, звітність, контроль у бюджетних установах, державне замовлення та державні закупівлі. — Київ. НВП "АВТ", 2004. — 593 с.

4. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку планування контрольно-ревізійної роботи Державною фінансовою інспекцією та її територіальними органами" від 08.08.2001р. № 955 (із змінами), [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/955-2001-%D0%BF>

5. Конституція України прийнята Верховною Радою України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (із змінами), [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA%96%D0%B2%D>

6. Закон Верховної Ради України "Про Антимонопольний комітет України" від 26.11.1993р. № 3659-XII (із змінами), [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>

7. Державні закупівлі в Україні: [метод. посіб.] / кол. авт. Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції; НДІ Мінекономіки України. — К., 2004. — 280 с.

8. Зубар В.В. Формування механізму управління системою державних закупівель в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 25.00.02 "механізми державного управління" / В.В. Зубар. — Запоріжжя, 2010. — 25 с.

9. Закон Верховної Ради України "Про Рахункову палату" від 11.07.1996р. № 315/96-ВР (із змінами), [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/315/96-%D0%B2%D1%80>

10. Указ Президента України "Про Державну службу статистики України" від 06.04.2011р. №396/2011(із змінами), [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/396/2011>

11. Школьник І.О. Проблеми організації системи державних закупівель в Україні / І. О. Школьник //

Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць / Держ. вищий навчальний заклад "УАБС НБУ". — Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2009. — вип. 27. — С. 211

12. Опеньшев С.П. Сущность, цель, задачи и функции финансового контроля [Електронний ресурс] / С.П. Опеньшев. — Режим доступу: <http://budgetrf.nsu.ru/Publications/Schpalata/1999/bulletin/schpal1219-99bull12-14-1.htm>

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2007) "On Fundamentals of State Supervision (Control) of economic activity", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/877-16> (Accessed 17 September 2013).

2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010) "The public procurement", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2289-17> (Accessed 17 September 2013)

3. V. T. Aleksandrov, O. I. Vorona, P. K. Hermanchuk, O. I. Nazarchuk, P. H. Petrashko, S. M. Rubl'ova, I. B. Stefanyk, N. I. Sushko and O. O. Chechulina (2004), "Planning, accounting, reporting and control in public institutions, public procurement and public procurement", NVP "AVT", Kyiv, Ukraine.

4. Cabinet of Ministers of Ukraine (2001) "On approval of the Planning Audit of the State Financial Inspection and its regional bodies", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/955-2001-%D0%BF> (Accessed 17 September 2013).

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996) "The Constitution of Ukraine", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254> (Accessed 17 September 2013)

6. The Verkhovna Rada of Ukraine (1993) "On the Antimonopoly Committee of Ukraine", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3659-12> (Accessed 17 September 2013).

7. Bilorus, O.H. and Luk'ianenko D.H. (2004), "Public procurement in Ukraine", NDI Minekonomiky Ukrainy, Kyiv, Ukraine.

8. Zubar, V.V. (2010), "Formation mechanism of public procurement in Ukraine", Ph.D. Thesis, economy, Zaporizhzhia, Ukraine.

9. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), "On the Accounting Chamber", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/315/96-%D0%B2%D1%80> (Accessed 17 September 2013).

10. The Prezydent of Ukrainy (2011), "On State Statistics Service of Ukraine", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/396/2011> (Accessed 17 September 2013).

11. Shkol'nyk, I.O. (2009), "Problems of organization of public procurement in Ukraine", Problemy i perspektyvy rozvytku bankiv's'koi systemy Ukrainy: zbirnyk naukovykh prats, vol. 27., P. 211.

12. Openyshev, S.P. (1999), "Essence, purpose, objectives and functions of finance control", available at: <http://budgetrf.nsu.ru/Publications/Schpalata/1999/bulletin/schpal121999bull12-14-1.htm> (Accessed 17 September 2013).

Стаття надійшла до редакції 12.09.2013 р.